

2020:21

Ert dnr Ku2020/01036/KL

Zikaron välkomnar betänkandet av utredningen om ett museum om Förintelsen. Vi anser att det är särskilt bra att utredningen lyfter upp att fokus bör ligga på berättelser från överlevande med anknytning till Sverige. Förintelsens grymheter är svåra att greppa, men det är när man beskriver de personliga ödena som det ogreppbara kommer nära och griper tag.

Vi skulle vilja tillägga följande synpunkter:

- Zikaron anser att utredningen inte tillräckligt svarar på vad museet vill uppnå. Vad är egentligen museets syfte? Är det att förhindra att något liknande aldrig händer igen eller att motverka antisemitism och andra former av rasism i dagens samhälle? Med en tydlig målformulering blir det också enklare att se om museet uppnår det man önskar att museet ska uppnå.
- Zikaron saknar ambitioner kring vilka målgrupper man vill nå och hur, vilket inte är förenligt med de kulturpolitiska målsättningarna. Zikaron anser att det är viktigt med en eller flera tydliga målgrupper för att säkerställa att man når ut till målgruppen/målgrupperna på rätt sätt. Vi anser därför att utredningen saknar en tydlig beskrivning på hur man ska nå ut till museets målgrupper. Zikaron anser att en målgrupp bör vara skolelever från högstadiet upp till gymnasiet då dessa individer är extra viktiga att nå ut till med information om Förintelsen för att motverka antisemitism och andra former av rasism i samhället.
- I Sverige finns idag flera föreningar, myndigheter och organisationer som på olika sätt arbetar med Förintelsens hågkomst, antisemitism och rasism. Zikarons upplevelse är att det finns för lite samordning mellan dessa instanser och att dessa inte når sin fulla potential på grund av bristande samarbete. Det vore fördelaktigt om museet kunde ta på sig rollen att säkerställa att samordning sker på ett bättre sätt än det gjorts hittills. Det finns stora synergier av att olika instanser som arbetar mot samma mål blir mer koordinerade och samarbetar.
- Zikaron tycker det är bra med en satsning av historievetenskaplig forskning kring Förintelsen men anser att det är viktigt att detta inte dominerar upplevelsen av museet. Tillgänglighet och pedagogiska upplevelser bör vara prioriterat.
- Zikaron välkomnar att utredningen lyfter upp Sveriges agerande i punkt 5.2.4 då detta perspektiv har saknats på andra museer och i programverksamhet. Zikaron vill dock tillägga att huvudfokus bör vara på Förintelsens skeenden och de personliga ödena och att Sveriges agerande endast bör vara ett komplement till detta huvudfokus.
- För att förstå konsekvenserna av Förintelsen önskar vi att museet också fokuserar på livet innan Förintelsen och hur judar och andra utsatta grupper levde då.
- I stycke 5.2.2 Samtidsrelaterade frågor lyfter utredningen upp att museet i programverksamhet eller tillfälliga utställningar kan lyfta andra folkförolämpningar eller andra aktuella samhällspolitiska frågor. Zikaron anser att innehållet i all programverksamhet eller tillfälliga utställningar bör ha en stark koppling till Förintelsen (exempelvis antisemitismen idag eller rasismens utveckling i Sverige). Detta för att säkerställa att fokus inte frångår från Förintelsen då vi anser att det är av yttersta vikt att museets fokus aldrig förs bort från Förintelsen.

- Zikaron uppmuntrar att museet lyfter upp erfarenheterna hos barn och barnbarn till överlevande från Förintelsen och särskilt lyfter fram föreningen Zikaron i stycke 5.2.2. Zikaron samarbetar gärna med museet och skulle tycka att det vore fördelaktigt om Zikaron kunde anordna föreläsningar i museets lokaler för skolelever, då vi tror att detta skulle gynna museet då skolungdomar kunde besöka museet och samtidigt lyssna till en av Zikarons föreläsare. Då Zikarons verksamhet är förlagd till Stockholm och då de flesta av Zikarons föreläsare bor i Stockholm skulle både samarbete och föreläsningar i lokalerna underlättas om placeringen av museet förlades till Stockholm. Dessutom tror vi att museet skulle nå flest besökare om museet förlades till Stockholm.

Adina Broström och Nadine Gerson Flam,
Grundare av föreningen Zikaron

Zikaron זכרון

Zikaron är en ideell förening som erbjuder gymnasie- och högstadieskolor kostnadsfria föreläsningar om Förintelsen från tredje- och fjärde generationens överlevande. Föreläsarna tar sina släktingars historia och för dem vidare genom känslomässiga och informativa föreläsningar. Zikaron betyder minne på hebreiska och symboliserar vår mission att Förintelsen aldrig ska glömmas bort.